

PRESUDA SUDA

20. svibnja 2003. (*)

„Zaštićene oznake izvornosti – Uredba (EEZ) br. 2081/92 – Uredba (EZ) br. 1107/96 – „Prosciutto di Parma” – Specifikacija – Zahtjev da se šunka reže i pakira na području proizvodnje – Članci 29. i 30. UEZ-a – Opravданje – Može li se na taj zahtjev pozivati protiv trećih osoba – Pravna sigurnost – Objava”

U predmetu C-108/01,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a koji je uputio House of Lords (Ujedinjena Kraljevina) u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Consorzio del Prosciutto di Parma,

Salumificio S. Rita SpA

i

Asda Stores Ltd,

Hygrade Foods Ltd,

o tumačenju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrabrenih proizvoda (SL L 208, str. 1.), kako je izmijenjena Aktom o uvjetima pristupanja Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i prilagodbama Ugovora na kojima se zasniva Europska unija (SL 1994 C 241, str. 21. i SL 1995 L 1, str. 1.), i Uredbe Komisije (EZ) br. 1107/96 od 12. lipnja 1996. o registraciji oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti u skladu s postupkom utvrđenim člankom 17. Uredbe br. 2081/92 (SL L 148, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 3., svezak 2., str. 29.-38.),

SUD,

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen i C. W. A. Timmermans, predsjednici vijeća, C. Gulmann (izvjestitelj), D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr i J. N. Cunha Rodrigues, suci,

nezavisni odvjetnik: S. Alber,

tajnik: M.-F. Contet, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita SpA, F. Capelli, *avvocato*, i A. Barone, *solicitor*,
- za Asda Stores Ltd i Hygrade Foods Ltd, N. Green, QC, i M. Hoskins, barrister, kojeg je ovlastio Eversheds, *solicitors*, te Clarke Willmott i Clarke, *solicitors*,
- za Vladu Ujedinjene Kraljevine, G. Amodeo, u svojstvu agenta, i C. Lewis, *barrister*,
- za španjolsku vladu, M. López-Monís Gallego, u svojstvu agenta,
- za francusku vladu, G. de Bergues i L. Bernheim, u svojstvu agenata,
- za talijansku vladu, U. Leanza, u svojstvu agenta, uz asistenciju O. Fiumara, *avvocato dello Stato*,
- za Komisiju Europskih zajednica, J. L. Iglesias Buhigues, C. O'Reilly i A.-M. Rouchaud, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita SpA, Asda Stores Ltd i Hygrade Foods Ltd, francuske vlade, talijanske vlada i Komisije na raspravi 19. veljače 2002.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi od 25. travnja 2002.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 8. veljače 2001., koje je Sud zaprimio 7. ožujka 2001., House of Lords uputio je na temelju članka 234. UEZ-a prethodno pitanje o tumačenju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (SL 1992 L 208, str. 1.), kako je izmijenjena Aktom o uvjetima pristupanja Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i prilagodbama Ugovora na kojima se zasniva Europska unija (SL 1994 C 241, str. 21., i SL 1995 L 1, str. 1., u dalnjem tekstu: Uredba br. 2081/92), i Uredbe Komisije (EZ) br. 1107/96 od 12. lipnja 1996. o registraciji oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti u skladu s postupkom utvrđenim člankom 17. Uredbe br. 2081/92 (SL 1996 L 148, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 3., svežak 2., str. 29.-38.).
- 2 Pitanje je postavljeno u okviru spora između Consorzio del Prosciutto di Parma (u dalnjem tekstu: Consorzio), udruženja proizvođača šunke iz Parme, sa sjedištem u Italiji, i Salumificio S. Rita SpA (u dalnjem tekstu: Salumificio), društva koje također ima sjedište u Italiji, proizvođač je parmske šunke i član udruženja Consorzio, s jedne strane, i Asda Stores Ltd (u dalnjem tekstu: Asda), društva sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini, upravitelja supermarketa, i Hygrade Foods Ltd (u dalnjem tekstu:

Hygrade), također sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini, uvoznika parmske šunke, s druge strane, u vezi sa stavljanjem na tržište u Ujedinjenoj Kraljevini pod zaštićenom oznakom izvornosti „Prosciutto di Parma” (u dalnjem tekstu: „Prosciutto di Parma” ZOI) parmske šunke narezane i pakirane u toj državi članici.

Pravni okvir

Nacionalno zakonodavstvo

- 3 Na temelju članka 1. Legge No 26, tutela della denominazione di origine „Prosciutto di Parma” (Zakon br. 26. o zaštiti oznake izvornosti „Prosciutto di Parma”) od 13. veljače 1990. (GURI br. 42. od 20. veljače 1990., str. 3., u dalnjem tekstu: Zakon od 13. veljače 1990.) oznaka „Prosciutto di Parma” (u dalnjem tekstu: parmska šunka) rezervirana je samo za šunku koja je označena razlikovnim znakom koji omogućava njezinu identifikaciju, dobivenu od svježih butova svinja koje su uzgojene i zaklarene u kontinentalnoj Italiji, proizvedenu u skladu s odredbama utvrđenim zakonom i na zraku sušenu (sazrela) na tipičnom području proizvodnje, najmanje onoliko vremena koliko predviđa zakon.
- 4 Članak 2. Zakona od 13. veljače 1990. određuje da su relevantni dijelovi provincije Parma tipično područje proizvodnje. Članak 3. utvrđuje posebne osobine parmske šunke, uključujući njezinu težinu, boju, miris i okus.
- 5 Članak 6. toga zakona predviđa:
 - nakon što je znak otisnut, parmska se šunka može staviti na tržište bez kosti i u komadima raznih težina i oblika ili narezana i pakirana na odgovarajući način;
 - ako na proizvodu nije moguće zadržati oznaku, ona se stavlja tako da se ne može izbrisati niti maknuti s pakiranja, pod nadzorom nadležnog tijela i u skladu s metodom koja je određena u provedbenoj uredbi;
 - u tom je slučaju potrebno pakiranje obaviti na području proizvodnje, kako je utvrđeno u članku 2.
- 6 Članak 11. predviđa da se nadležna ministarstva mogu obratiti udruženju proizvođača za pomoć pri nadzoru i kontroli.
- 7 Članak 25. Decreto No 253, regolamento di esecuzione della legge 13 febbraio 1990, No 26 (Dekret br. 253, koji se odnosi na uredbu o provedbi Zakona br. 26 od 13. veljače 1990.) od 15. veljače 1993. (GURI br. 173 od 26. srpnja 1993., str. 4., u dalnjem tekstu: Dekret od 15. veljače 1993.) predviđa da se rezanje i pakiranje parmske šunke treba odvijati u objektima koji se nalaze na tipičnom području proizvodnje i imaju za to odobrenje udruženja Consorzio.
- 8 Članak 26. tog dekreta zahtijeva da se rezanje i pakiranje proizvoda obavlja u prisutnosti predstavnika udruženja Consorzio.
- 9 Dekret od 15. veljače 1993. također sadržava odredbe o pakiranju i označivanju.

- 10 Na temelju dekreta od 12. travnja 1994., udruženje Consorzio ima zadatak nadgledati provedbu odredbi u vezi s oznakom izvornosti „Prosciutto di Parma”.

Pravo Zajednice

- 11 Članak 29. UEZ-a utvrđuje:

„Količinska ograničenja izvoza i sve mjere s istovrsnim učinkom zabranjeni su zmeđu državama članicama.”

- 12 Na temelju članka 30. UEZ-a, članak 29. UEZ-a ne sprječava zabrane ili ograničenja uvoza opravdane *inter alia* na temelju zaštite industrijskog i komercijalnog vlasništva.

- 13 Članak 2. Uredbe br. 2081/92 predviđa:

„1. Zaštita Zajednice za oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobiva se u skladu s ovom Uredbom.

2. U smislu ove Uredbe:

(a) *oznaka izvornosti*: znači naziv regije, određenog mesta ili, u iznimnim slučajevima, zemlje, koji se koristi za označivanje poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda:

– koji potječe iz te regije, određenog mesta ili zemlje, i

– čija kakvoća ili karakteristike, značajno ili isključivo, nastaju pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine, i čija se proizvodnja, prerada ili priprema odvija u tom zemljopisnom području;

[...]" [neslužbeni prijevod]

- 14 Članak 4. te uredbe predviđa:

„1. Da bi mogao dobiti zaštićenu oznaku izvornosti (ZOI) [...] poljoprivredni ili prehrambeni proizvod mora biti u skladu sa specifikacijom proizvoda.

2. Specifikacija proizvoda mora sadržavati barem:

(a) naziv poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji sadržava oznaku izvornosti [...];

(b) opis poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda uključujući, ako je primjereno, sirovine, te glavne fizikalne, kemijske, mikrobiološke i organoleptičke karakteristike poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda;

(c) definiciju zemljopisnog područja [...];

(d) dokaz da poljoprivredni ili prehrambeni proizvod potječe iz zemljopisnog područja u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) [...];

- (e) opis metode dobivanja poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i, prema potrebi, autentičnih i nepromjenjivih lokalnih metoda;
- (f) podatke koji iskazuju povezanost sa zemljopisnim okruženjem ili zemljopisnim podrijetlom u smislu članka 2. stavka 2. točke (a) [...];
- (g) podatke o strukturi kontrole iz članka 10.;
- (h) specifične podatke označivanja koji se odnose na oznaku ZOI [...] ili na istovjetne tradicionalne nacionalne oznake;
- (i) sve zahtjeve propisane odredbama Zajednice i/ili nacionalnim odredbama.”

[neslužbeni prijevod]

- 15 Člancima od 5. do 7. uređuje se redoviti postupak za registraciju ZOI-ja. U tom je postupku potrebno preko države članice podnijeti zahtjev Komisiji (članak 5. stavci 4. i 5.). Zahtjev mora sadržavati specifikaciju u skladu s člankom 4. (članak 5. stavak 3.). Komisija mora provjeriti sadržava li zahtjev sve podatke iz članka 4. (članak 6. stavak 1.). Ako Komisija odobri zahtjev, mora u *Službenome listu Europskih zajednica* objaviti između ostalog naziv proizvoda, glavne točke zahtjeva, upućivanja na nacionalne odredbe koje uređuju pripremu, proizvodnju ili izradu proizvoda (članak 6. stavak 2.). Svaka država članica ili svaka fizička ili pravna osoba koja ima zakoniti interes može podnijeti prigovor na registraciju, a prigovor se ispituje u skladu s utvrđenim postupkom (članak 7.). Ako nema prigovora, Komisija registrira naziv i objavljuje ga u *Službenome listu Europskih zajednica* (članak 6. stavci 3. i 4.).
- 16 Članak 8. utvrđuje:
- „Oznake ZOI [...] ili istovjetne tradicionalne nacionalne oznake mogu se pojavljivati samo na poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima koji su u skladu s ovom Uredbom.” [neslužbeni prijevod]
- 17 Članak 10. stavak 1. predviđa:
- „Države članice osiguravaju da će najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe biti uspostavljene strukture kontrole čija je uloga osiguravati da poljoprivredni i prehrambeni proizvodi koji nose zaštićeni naziv ispunjavaju zahtjeve utvrđene u specifikacijama.” [neslužbeni prijevod]
- 18 Članak 13. stavak 1. točka (a) predviđa da su registrirani nazivi zaštićeni od bilo kakve izravne ili neizravne komercijalne upotrebe registriranog naziva za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi usporedivi s proizvodima registriranim pod tim nazivom, ili ako se upotrebom tog naziva iskorištava ugled zaštićenog naziva.
- 19 Člankom 17. utvrđuje se pojednostavljeni postupak registracije za nazive koji su već pravno zaštićeni:

„1. U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Uredbe, države članice obavještavaju Komisiju koja od njihovih pravno zaštićenih imena [...] žele registrirati u skladu s ovom Uredbom. [...]

2. U skladu s postupkom iz članka 15. [pomoći odbora koji čine predstavnici država članica i, u određenim slučajevima, intervencija Vijeća], Komisija registrira nazine iz stavka 1. koji su sukladni člancima 2. i 4. Članak 7. [o pravu na prigovor] se ne primjenjuje. [...]

3. Države članice mogu održavati nacionalnu zaštitu naziva priopćenih u skladu sa stavkom 1., dok se ne doneše odluka o registraciji.”

[neslužbeni prijevod]

- 20 Uredbom br. 1107/96, koja je stupila na snagu 21. lipnja 1996., registrira se među ostalim ZOI „Prosciutto di Parma” u rubrici „Proizvodi na osnovi mesa”.
- 21 Komisija je 26. listopada 1996. u *Službenom listu Europskih zajednica* objavila obavijest o strukturama kontrole, koje na temelju članka 10. stavka 2. Uredbe br. 2081/92 (SL C 317, str. 3.) dostavljaju države članice. Svrha je te objave osigurati informacije o inspekcijskim tijelima za svaku oznaku zemljopisnog podrijetla i oznaku izvornosti koja je registrirana u skladu s Uredbom br. 2081/92. Za ZOI „Prosciutto di Parma”, kao inspekcijsko tijelo navedeno je udruženje Consorzio i njegova adresa.

Glavni postupak

- 22 Društvo Asda upravlja lancem supermarketa u Ujedinjenoj Kraljevini. Između ostalog tamo prodaje šunku koja je označena kao „parmska šunka”, kupljena već narezana od društva Hygrade, koje je šunku kupilo bez kosti, ali nenarezanu, od talijanskog proizvođača koji je član udruženja Consorzio. Društvo Hygrade je šunku narezalo i vakumiralo u pakiranju od kojih svako sadrži po pet ploški.
- 23 Na pakiranjima piše: „ASDA A taste of Italy PARMA HAM Genuine Italian Parma Ham”. („ASDA Okus Italije PARMSKA ŠUNKA izvorna talijanska parmska šunka”).
- 24 Na poleđini pakiranja piše: „PARMA HAM All authentic Asda continental meats are made by traditional methods to guarantee their authentic flavour and quality” („PARMSKA ŠUNKA svi izvorni kontinentalni mesni proizvodi društva Asda su pripremljeni po tradicionalnim metodama, koje osiguravaju njihov izvorni okus i kakvoću”) i „Produced in Italy, packed in the UK for Asda Stores Limited” („Proizvedeno u Italiji, zapakirano u Ujedinjenoj Kraljevini za društvo Asda stores limited”).
- 25 Udruženje Consorzio je 14. studenoga 1997. u Ujedinjenoj Kraljevini pokrenulo sudski postupak protiv društava Asda i Hygrade, u kojem je predložilo izdavanje više privremenih mjera protiv njih, čiji je cilj bio prestanak djelatnosti tih društava jer nisu u skladu s propisima koji se primjenjuju na parmsku šunku.
- 26 Udruženje Consorzio je 17. studenoga 1997. podnijelo prijedlog kojim traži izdavanje privremenih mjera koje je predložilo u tužbi i dopisu o pokretanju postupka.

- 27 Društva Asda i Hygrade tražila su odbacivanje zahtjeva tvrdeći osobito da Uredba br. 2081/92 i/ili Uredba br. 1107/96 ne daju udruženju Consorzio prava koja navodno ima.
- 28 Zahtjevi su odbačeni.
- 29 Udruženje Consorzio je podnijelo žalbu pred Court of Appeal (Žalbeni sud, Engleska i Wales). Društvu Salumificio je dopušteno sudjelovanje u postupku. Žalba je odbačena 1. prosinca 1998.
- 30 Udruženje Consorzio i društvo Salumificio su zatim podnijeli žalbu pri House of Lords.
- 31 S obzirom da je House of Lords smatrao da rješenje spora ovisi o tumačenju Uredbe br. 2081/92 i Uredbe br. 1107/96, odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„S gledišta prava Zajednice, ostvaruje li se Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2081/92 u vezi s Uredbom Komisije (EZ) br. 1107/96 i specifikacijom zaštićene oznake izvornosti (ZOI) „Prosciutto di Parma” valjano pravo u pravu Zajednice, na koje se može izravno pozivati pred sudom države članice, čiji je sadržaj zabrana maloprodaje kao „parmske šunke” narezane i zapakirane šunke dobivene od šunke koja je ispravno izvezena iz Parme, u skladu sa zahtjevima ZOI-ja, ali koja kasnije nije bila narezana, pakirana i označena u skladu s tom specifikacijom?”

O prethodnom pitanju

- 32 Najprije valja utvrditi da je u specifikaciji na temelju koje je ZOI „Prosciutto di Parma” registriran Uredbom br. 1107/96 izričito naveden zahtjev da šunku koja se stavlja na tržište narezana treba narezati i pakirati na području proizvodnje, pri čemu se poziva na Zakon od 13. veljače 1990. i Dekret od 15. veljače 1993. u pogledu uvjeta koje je potrebno poštovati na temelju nacionalnih propisa u smislu članka 4. stavka 2. točke (i) Uredbe br. 2081/92.
- 33 Također prvo valja primijetiti da je predmet glavnog postupka rezanje i pakiranje, koji se provode u fazi koja nije prodaja na malo ili u restoranima, za koje nije sporno da se uvjet obavljanja tih postupaka u području proizvodnje ne primjenjuje.
- 34 U skladu s tim, kada se u nastavku ove presude bude navodio uvjet rezanja i pakiranja na području proizvodnje, to će se odnositi samo na rezanje i pakiranje koje se ne odvija u prodaji na malo ili u restoranima.
- 35 Uzimajući u obzir ta razmatranja, prethodno pitanje u biti se sastoji od četiri elementa.
- 36 Prvi se element odnosi na pitanje treba li Uredbu br. 2081/92 tumačiti tako da se protivi tomu da je uporaba oznake ZOI uvjetovana time da se postupci kao što su rezanje i pakiranje proizvoda moraju odvijati na području proizvodnje.

37 Drugi se element odnosi na pitanje predstavlja li nametanje takvog uvjeta za upotrebu ZOI-ja „Prosciutto di Parma” za šunku koja se stavlja na tržište narezana mjeru s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje uvoza u smislu članka 29. UEZ-a.

38 Treći se element odnosi na pitanje može li se, ako je odgovor potvrđan, navedeni uvjet smatrati opravdanim te je li stoga u skladu s člankom 29. UEZ-a.

39 Naposljetku, četvrti se element odnosi na pitanje može li se na taj uvjet pozivati protiv gospodarskih subjekata, ako o njemu nisu bili obaviješteni.

Mogućnost da se upotreba ZOI-ja podredi uvjetu da se postupci kao što su rezanje i pakiranje proizvoda provode na području proizvodnje

40 Udruženje Consorzio, društvo Salumificio, španjolska, francuska i talijanska vlada te Komisija u biti smatraju da Uredba br. 2081/92 u načelu dozvoljava proizvođačima da upotrebu ZOI-ja podrede uvjetu da se postupci kao što su rezanje i pakiranje proizvoda odvijaju na području proizvodnje.

41 Društva Asda i Hygrade sumnjaju da bi takav uvjet mogao na bilo koji način biti dio prava Zajednice. Vlada Ujedinjene Kraljevine smatra da Uredba br. 2081/92 ne daje proizvođačima pravo da zabrane prodaju proizvoda u okviru ZOI-ju, koji je narezan i pakiran izvan područja proizvodnje.

42 U vezi s tim valja utvrditi da iz teksta i strukture Uredbe br. 2081/92 proizlazi da je specifikacija instrument koji određuje opseg ujednačene zaštite koju ta uredba osigurava unutar Zajednice.

43 Članak 4. stavak 1. Uredbe br. 2081/92 određuje da upotreba ZOI-ja podliježe sukladnosti proizvoda sa specifikacijom. Članak 8. te Uredbe određuje da se proizvod može označiti zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI) ako ispunjava uvjete koje određuje Uredba i posljedično specifikacija. Članak 13. zatim određuje sadržaj ujednačene zaštite koju registrirani naziv ima. Članak 10. stavak 1. navodi da je funkcija struktura kontrole, uspostavljenih u svakoj državi članici osigurati da proizvodi koji nose ZOI ispunjavaju zahtjeve utvrđene u specifikaciji.

44 U skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe br. 2081/92, specifikacija uključuje barem one elemente koji su netaksativno navedeni u toj odredbi.

45 Stoga među ostalim uključuje one navedene u točkama (b), (d), (e), (h) i (i) te odredbe, odnosno:

– opis proizvoda i glavne fizikalne, kemijske, mikrobiološke i/ili organoleptičke karakteristike;

– dokaz da proizvod potječe iz određenog zemljopisnog područja;

– opis metode dobivanja proizvoda i, ako je primjereni, autentičnih i nepromjenjivih lokalnih metoda;

– specifična pravila označivanja koja se odnose na oznaku ZOI;

- sve zahtjeve propisane odredbama Zajednice i/ili nacionalnim odredbama.
- 46 Specifikacija stoga sadržava detaljnu definiciju zaštićenog proizvoda koju su pripremili dotični proizvođači, pod nadzorom države članice koja je šalje, a zatim Komisije koja registrira ZOI u okviru redovnog postupka na temelju članka od 5. do 7. ili pojednostavljenog postupka na temelju članka 17. Uredbe br. 2081/92.
- 47 Ta definicija određuje ujedno opseg obveza koje je potrebno poštovati za potrebe upotrebe ZOI-ja i, u vezi s tim, opseg prava koje je zaštićeno u odnosu na treće osobe zbog registracije ZOI-ja, koja na razini Zajednice određuje pravila koja su navedena u specifikaciji ili se specifikacija na njih poziva.
- 48 U tom smislu valja utvrditi da tekst članka 4. Uredbe br. 2081/92 ne isključuje uporabu posebnih tehničkih pravila za postupke koji dovode do različitog predstavljanja istog proizvoda na tržištu, tako da on može u svakom slučaju zadovoljiti kriterij kakvoće kojoj, prema trećoj uvodnoj izjavi u preambuli te uredbe, potrošači zadnjih godina pridaju veću važnost i jamčiti prepoznatljivo zemljopisno podrijetlo, za kojim kako proizlazi iz navedene uvodne izjave postoji povećana potražnja.
- 49 Uzimajući u obzir ta dva cilja moguće je stoga utvrditi posebna tehnička pravila za postupke kao što su rezanje i pakiranje proizvoda.
- 50 Stoga valja zaključiti da Uredbu br. 2081/92 treba tumačiti tako da se ne protivi tomu da se upotreba ZOI-ja podredi uvjetu da se postupci kao što su rezanje i pakiranje proizvoda obavljaju na području proizvodnje, kada su takvi uvjeti utvrđeni u specifikaciji.
- Predstavlja li uvjet za ZOI „Prosciutto di Parma” da se proizvod mora narezati i zapakirati na području proizvodnje mjeru koja ima istovrsni učinak kao količinsko ograničenje izvoza*
- 51 Društva Asda i Hygrade tvrde da uvjeti koji se odnose na pakiranje proizvoda mogu predstavljati ograničenja u smislu članka 28. i 29. UEZ-a. Posebice, primjena pravila da se u Ujedinjenoj Kraljevini za narezanu parmsku šunku može upotrijebiti ZOI samo ako je šunka bila narezana i pakirana na području proizvodnje, očito može izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno ometati trgovinu unutar Zajednice.
- 52 Vlada Ujedinjene Kraljevine smatra da uvjet iz predmeta u glavnom postupku predstavlja količinsko ograničenje uvoza.
- 53 U vezi s tim valja podsjetiti da u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda zabrana količinskih ograničenja i mjera s istovrsnim učinkom vrijedi ne samo za nacionalne mjere i već i za mjere koje institucija Zajednice (vidjeti, među ostalim, presude od 25. lipnja 1997., Kieffer i Thill, C-114/96, Zb., str. I-3629., t. 27., i od 13. rujna 2001., Schwarzkopf, C-169/99, Zb., str. I-5901., t. 37.).
- 54 Člankom 29. UEZ-a zabranjene su sve mjere čiji je cilj ili učinak specifično ograničavanje izvoznih tokova i s tim uvođenje različitog postupanja između unutarnje i vanjske trgovine u državi članici tako da se osigura posebna prednost za nacionalnu proizvodnju ili domaće tržište dotične države članice (vidjeti, među ostalim, u vezi s

nacionalnim mjerama presudu od 23. svibnja 2000., Sydhavnens Sten & Grus, C-209/98, Zb., str. I-3743., t. 34.).

- 55 Kako je utvrđeno u točki 32. ove presude, specifikacija ZOI-ja „Prosciutto di Parma” izričito navodi zahtjev rezanja i pakiranja proizvoda na području proizvodnje i poziva se na Zakon od 13. veljače 1990. i Dekret od 15. veljače 1993., koji sadržavaju zahtjeve utvrđene nacionalnim propisima u smislu članka 4. stavka 2. točke (i) Uredbe br. 2081/92. Kad je registrirala ZOI „Prosciutto di Parma”, Uredba br. 1107/96 je rezanje i pakiranje na području proizvodnje postavila kao uvjet za uporabu ZOI-ja „Prosciutto di Parma” za šunku koja se stavlja na tržiste narezana.
- 56 Taj uvjet ima za posljedicu da se šunka koja je proizvedena na području proizvodnje i ispunjava uvjete za uporabu ZOI-ja „Prosciutto di Parma” ne može rezati izvan navedenog područja, a da ne izgubi navedenu oznaku.
- 57 Suprotno tomu, parmska šunka koja se prevozi unutar područja proizvodnje zadržava svoje pravo na ZOI, ako je narezana i pakirana u skladu s pravilima na koja se poziva specifikacija.
- 58 Ta pravila imaju stoga za posljedicu specifično ograničenje izvoznih tokova za šunku za koju se može koristiti ZOI „Prosciutto di Parma” i stoga utvrđuju razliku u postupanju između unutarnje i vanjske trgovine u državi članici. Ta pravila stoga uvode količinska ograničenja na uvoz u smislu članka 29. UEZ-a (vidjeti, u tom smislu, presudu od 16. svibnja 2000., Belgija protiv Španjolske, C-388/95, Zb., str. I-3123., t. 38. i 40. do 42.).
- 59 Stoga valja zaključiti da kad se upotreba ZOI-ja „Prosciutto di Parma” za šunku koja se stavlja na tržiste narezana podredi uvjetu da se postupci rezanja i pakiranja moraju provoditi na području proizvodnje, to predstavlja mjeru koja ima istovrstan učinak količinskom ograničenju uvoza u smislu članka 29. UEZ-a.
- Opravdanost uvjeta da je proizvod potrebno narezati i pakirati na području proizvodnje*
- 60 Udruženje Consorzio, društvo Salumificio, španjolska i talijanska vlada te Komisija navode da je Sud već u prethodno navedenoj presudi Belgija protiv Španjolske presudio da je mjeru koja ima istovrstan učinak kao količinsko ograničenje uvoza, odnosno obaveza da se vino s oznakom izvornosti puni u boce na području proizvodnje kako bi moglo koristiti oznaku izvornosti, opravdana, jer joj je cilj očuvati ugled te oznake jamčeći osim izvornosti proizvoda također i zadržavanje njegovih svojstava i karakteristika. Oni smatraju da se sudska praksa koja proizlazi iz te presude može primijeniti na uvjet da se parmska šunka mora rezati i pakirati na području proizvodnje, jer je taj uvjet opravdan zato što osigurava izvornost i kakvoću proizvoda. Francuska vlada naglašava da taj uvjet jamči da proizvod stvarno potječe iz tog zemljopisnog područja.
- 61 Društva Asda i Hygrade i Vlada Ujedinjene Kraljevine tvrde da postupci rezanja i pakiranja ne utječu na kakvoću parmske šunke i ne narušavaju njezinu izvornost. Na temelju te pretpostavke Vlada Ujedinjene Kraljevine smatra da pristup iz prethodno

navedene presude Belgija protiv Španjolske, koji uistinu treba slijediti u ovom slučaju, , treba dovesti do odluke koja je suprotna onoj iz navedene presude.

- 62 Najprije valja podsjetiti da članak 29. UEZ-a, u skladu s člankom 30. UEZ-a, ne isključuje zabrane ili ograničenja izvoza koja su, među ostalim, opravdana zaštitom industrijskog i komercijalnog vlasništva.
- 63 Valja istaknuti da zakonodavstvo Zajednice pokazuje opći trend poboljšanja kakvoće proizvoda u okviru zajedničke poljoprivredne politike, kako bi se promicao ugled tih proizvoda među ostalim upotrebom oznaka izvornosti koje uživaju posebnu zaštitu (vidjeti prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 53.). Taj se trend konkretizirao u sektoru kvalitetnih vina donošenjem Uredbe Vijeća (EEZ) br. 823/87 od 16. ožujka 1987. o utvrđivanju posebnih odredbi za kvalitetna vina proizvedena u određenim regijama (SLL 84, 27. 3. 1987., str. 59.), koja je stavljena izvan snage i zamijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1493/1999 od 17. svibnja 1999. o zajedničkom uređenju tržišta vina (SL L 179, str. 1.). Navedeni trend je također došao do izražaja u odnosu na druge poljoprivredne proizvode donošenjem Uredbe br. 2081/92, koja u preambuli navodi da je njezina namjena među ostalim zadovoljiti očekivanja potrošača u pogledu kakvoće proizvoda i prepoznatljivog zemljopisnog podrijetla i omogućiti proizvođačima da, u uvjetima poštenog tržišnog natjecanja, osiguraju bolje prihode u zamjenu za istinski napor na poboljšanju kakvoće.
- 64 Oznake izvornosti pripadaju u prava industrijskog i komercijalnog vlasništva. Važeći propisi štite nositelje tih prava od nepropisne upotrebe tih oznaka od strane trećih osoba koje žele iskoristiti ugled koji su te oznake stekle. Njihova je svrha jamčiti da proizvod koji nosi oznaku potječe iz određenog zemljopisnog područja i ima odredene posebne karakteristike. Takve oznake mogu imati visoki ugled među potrošačima i predstavljati za proizvođače koji ispunjavaju uvjete za njihovu upotrebu bitan način pridobivanja kupaca. Ugled oznake izvornosti ovisi o slici koju su stvorili potrošači. Ta slika zauzvrat ovisi u biti o posebnim karakteristikama i općenito o kakvoći proizvoda. Na njoj se zapravo temelji ugled proizvoda (vidjeti prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 54. do 56.). Za potrošača, poveznica između ugleda proizvođača i kakvoće proizvoda također ovisi o njegovom uvjerenju da su proizvodi koji se prodaju s oznakom izvornosti izvorni.
- 65 Kad zahtijeva da se rezanje i pakiranje obavlja na području proizvodnje, cilj je specifikacije ZOI „Prosciutto di Parma” omogućiti osobama koje imaju pravo koristiti ZOI da zadrže kontrolu nad jednim od načina na koji se proizvod stavlja na tržiste. Uvjet koji ona utvrđuje nastoji bolje zaštititi kakvoću i izvornost proizvoda i slijedom toga ugled ZOI-ja, za koji su oni koji ga imaju pravo koristiti u potpunosti i kolektivno odgovorni.
- 66 U tim okolnostima, uvjet kao što je onaj o kojem je riječ valja smatrati sukladnim s pravom Zajednice usprkos njegovim ograničavajućim učincima na trgovinu, ako je takav uvjet nužan i proporcionalan i može pomoći očuvanju ZOI-ja „Prosciutto di Parma” (vidjeti, u tom smislu, prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 58. i 59.).

- 67 U tom valja utvrditi da se parmska šunka konzumira uglavnom u ploškama i da su svi postupci pripreme narezane šunke u cijelosti namijenjeni dobivanju specifičnog okusa, boje i teksture koje potrošači cijene.
- 68 Rezanje i pakiranje šunke stoga predstavljaju važne postupke koji mogu narušiti kakvoću i time ugled ZOI-ja, ako se provode u uvjetima koji dovode do toga da proizvod nema očekivanih organoleptičkih svojstava. Ti postupci mogu također kompromitirati jamstvo izvornosti proizvoda, jer oni nužno uključuju uklanjanje oznake podrijetla s cijele šunke koja se koristi.
- 69 Prema pravilima koja utvrđuje i nacionalnim odredbama na koje se poziva, specifikacija ZOI-ja „Prosciutto di Parma“ uspostavlja skup detaljnih i strogih pravila koja uređuju tri faze koje vode do stavljanja na tržište unaprijed upakirane narezane šunke. Prva faza obuhvaća odstranjivanje kosti, pripremu komada, njihovo hlađenje i zamrzavanje radi rezanja. Druga se faza odnosi na postupak rezanja. Treća faza obuhvaća vakuumsko pakiranje narezane šunke ili pakiranje u zaštićenoj atmosferi.
- 70 Tijekom industrijskog postupka potrebno je poštovati tri glavna pravila.
- 71 Najprije, nakon provjere izvornosti svinjskih butova koji se koriste, treba napraviti odabir između njih. Samo butovi koji ispunjavaju dodatne, zahtjevne uvjete koji se posebice odnose na težinu, vrijeme sazrijevanja, sadržaj vode, stupanj unutarnje vlage i nepostojanje vidljivih nepravilnosti mogu se rezati i pakirati. Daljnji se odabir obavlja u različitim fazama postupka, ako se na proizvodu pokažu nepravilnosti koje nije bilo moguće otkriti prije odstranjivanja kosti ili rezanja, kao što su točkice koje su rezultat mikrokrvarenja, bijela područja na mišiću ili prisutnost viška međumišićne masnoće.
- 72 Drugo, svi gospodarski subjekti na području proizvodnje koji namjeravaju rezati i pakirati parmsku šunku moraju imati odobrenje inspekcijskih tijela koji također odobravaju dobavljače ambalaže.
- 73 Treće, predstavnici inspekcijskih tijela moraju biti prisutni u svakoj od tri faze postupka. Oni stalno nadgledaju sukladnost sa svim zahtjevima iz specifikacije, uključujući označivanje proizvoda u svakoj fazi. Kad je postupak gotov, oni potvrđuju broj izrađenih paketa.
- 74 Tijekom različitih faza obavljuju se tehničke operacije i stroge kontrole izvornosti, kakvoće, higijene i označivanja. U nekim fazama, a posebno pri hlađenju i zamrzavanju komada šunke potrebna je ocjena stručnjaka.
- 75 U tim okolnostima valja priznati da kontrole koje se provode izvan područja proizvodnje pružaju manja jamstva u pogledu kakvoće i izvornosti proizvoda od kontrola koje se provode na području proizvodnje u skladu s postupkom utvrđenim u specifikaciji (vidjeti, u tom smislu, prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 67.). Prvo, kontrole obavljene u skladu s tim postupkom temeljite su i sustavne po prirodi i provode ih stručnjaci koji posjeduju specijalistička znanja o karakteristikama parmske šunke. Drugo, teško je zamisliti da bi predstavnici osoba ovlaštenih za upotrebu ZOI-ja mogli učinkovito uvesti kontrole u drugim državama članicama.

- 76 Rizik za kvalitetu i izvornost proizvoda koji se konačno nudi potrošačima slijedom toga je veći ako ga se reže i pakira izvan područja proizvodnje nego kad se to obavlja unutar područja proizvodnje (vidjeti, u tom smislu, prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 74.).
- 77 Na taj zaključak ne utječe činjenica, istaknuta u ovom predmetu, da šunku mogu narezati, barem pod određenim uvjetima, trgovci na malo i ugostitelji izvan područja proizvodnje. Ti se postupci u načelu moraju provoditi pred potrošačem ili potrošač to može zahtijevati, posebno zato da bi mogao provjeriti da se na šunki nalazi oznaka podrijetla. Povrh svega, postupci rezanja i pakiranja koji se u prodaji na malo ili u restoranima obavljaju unaprijed, zbog količine doličnih proizvoda, predstavljaju znatno veći rizik za ugled ZOI-ja, u slučaju nedostatne kontrole izvornosti proizvoda i njegove kvalitete kad te postupke obavljaju trgovci na malo ili ugostitelji.
- 78 U skladu s tim, uvjet rezanja i pakiranja na području proizvodnje, čiji je cilj očuvati ugled parmske šunke povećanom kontrolom njezinih karakteristika i kakvoće, može se smatrati opravdanim kao mjera koja štiti ZOI, od koje imaju koristi svi dolični gospodarski subjekti i koja za njih predstavlja odlučujuću važnost (vidjeti, u tom smislu, prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 75.).
- 79 Ograničenje koje iz toga proizlazi može se smatrati nužnim za postizanje predviđenog cilja, jer ne postoje alternativne manje ograničavajuće mjere kojima je moguće postići taj cilj.
- 80 ZOI „Prosciutto di Parma” nije moguće zaštititi na usporediv način, tako da se gospodarskim subjektima izvan područja proizvodnje naloži da obavijeste potrošače, putem odgovarajuće deklaracije, da je rezanje i pakiranje obavljeno izvan tog područja. Svako pogoršanje kvalitete ili izvornosti šunke, koja je narezana i pakirana izvan područja proizvodnje, koje bi moglo proizaći iz rizika povezanih s rezanjem i pakiranjem moglo bi narušiti ugled svake šunke koja se stavlja na tržište pod oznakom „Prosciutto di Parma”, uključujući one koje se reže i pakira na području proizvodnje pod nadzorom skupine proizvođača koji imaju pravo koristiti ZOI (vidjeti, u tom smislu, prethodno navedenu presudu Belgija protiv Španjolske, t. 76. i 77.).
- 81 Slijedom toga valja zaključiti da je uvjet, koji određuje da je za upotrebu ZOI-ja „Prosciutto di Parma” šunku koja se stavlja na tržište narezana potrebno narezati i pakirati na području proizvodnje, opravdan i stoga u skladu s člankom 29. UEZ-a.

Može li se pozivati na uvjet da se rezanje i pakiranje obavlja na području proizvodnje protiv gospodarskih subjekata

Očitovanja podnesena Sudu

- 82 Udruženje Consorzio i društvo Salumificio smatraju da se na uvjet rezanja i pakiranja na području proizvodnje utvrđen u specifikaciji ZOI-ja „Prosciutto di Parma” može pozivati pred nacionalnim sudovima. Oni tvrde da bi se gospodarski subjekt mogao pozivati na nepoznavanje tog uvjeta, što proizlazi iz činjenice da nema pristupa aktima i odredbama, samo ako mu se želi izreći sankcija. U suglasnosti s talijanskom vladom oni misle da se gospodarski subjekt, s druge strane, ne može pozivati na svoje nepoznavanje tog uvjeta, ako se od njega zahtijeva, kao u predmetu glavnom

postupku, da samo prestane prodavati parmsku šunku koja je narezana i pakirana izvan područja proizvodnje. Oni dodaju da, u svakom slučaju, društva Asda i Hygrade nisu imala nikakvih poteškoća u predmetu glavnem postupku pri dobivanju i slobodnoj i legalnoj upotrebi svih potrebnih informacija i dokumenata, a posebno specifikacije na engleskom jeziku, koja je dostupna od 1997.

- 83 Francuska vlada tvrdi da se na temelju članka 249. UEZ-a svaki pojedinac može izravno pozivati na uredbu Zajednice u okviru građanskog postupka pred nacionalnim sudom.
- 84 Komisija tvrdi da činjenica da specifikacija nije bila objavljena proizlazi iz strukture Uredbe br. 2081/92 i posebnog postupka registracije koji se primjenjuje. Prema njezinom mišljenju prethodno pitanje nacionalnog suda dotiče samu bit zakonodavstva i dovodi u pitanje čitav postupak registracije koji utvrđuje Uredba br. 2018/92. Neobjavljanje specifikacije namjerna je odluka zakonodavca Zajednice u okviru pojednostavljenog postupka. Taj se postupak odnosi na sve oznake koje su već zaštićene nacionalnim zakonodavstvima. Nazivi koji su registrirani na temelju tog postupka bili su već dobro poznati ne samo javnosti, nego vjerojatno i gospodarskim subjektima, bez obzira jesu li uvoznici, distributeri ili trgovci na malo. Također valja pretpostaviti da su navedeni gospodarski subjekti navedene proizvode stavljeni na tržište prije registracije ZOI-ja. Namjera zakonodavca Zajednice bila je isključivo omogućiti nazivima koji su već zaštićeni na nacionalnoj razini pogodnost zaštite na razini Zajednice, nakon što je Komisija provjerila da su sukladni s odredbama i uvjetima članaka 2. i 4. Uredbe br. 2081/92.
- 85 Društva Asda i Hygrade navode da se mjera koja nije objavljena u *Službenome listu Europskih zajednica* ne može koristiti protiv pojedinca, ako kao u predmetu u glavnem postupku, on nema zakonsko pravo dobiti presliku mјere bilo na svom ili drugom jeziku. Neovisno o načelu izravnog učinka uredbi iz članka 249. UEZ-a, mјera Zajednice može dodijeliti prava pojedincima samo ako je dovoljno jasna, precizna i bezuvjetna. Doseg i učinak odredbe Zajednice mora biti jasan i predvidljiv za pojedinca, jer se inače krše načela pravne sigurnosti i transparentnosti. Utvrđena pravila moraju omogućiti dotičnim osobama da se upoznaju s čitavim dosegom obaveza koje su im nametnute. Neobjavljanje akta sprječava da se obvezе koje sadrži nametnu pojedincu. Osim toga, obveza koju nameće pravo Zajednice mora biti lako dostupna na jeziku države članice u kojoj će se provoditi. Ako nema službenog prijevoda, mјera Zajednice ne može ograničavati pravo pojedinaca u okviru građanskih ili kaznenih postupaka. Ako bi udruženje Consorzio moglo zahtijevati poštovanje neobjavljene specifikacije pred nacionalnim sudom, to bi značilo povredu načela pravne sigurnosti i transparentnosti. Slijedom navedenog, odredbe koje se odnose na specifikaciju ne mogu imati izravan učinak.
- 86 Vlada Ujedinjene Kraljevine smatra da Uredba br. 1107/96 isključivo navodi da je oznaka „Prosciutto di Parma” ZOI. U navedenom ZOI-ju nije navedeno da gospodarski subjekt koji je kupio parmsku šunku ne može narezati i zapakirati tu šunku za prodaju potrošačima. Priroda postupaka u ničemu ne skreće pažnju gospodarskog subjekta na to da se ZOI „Prosciutto di Parma” ne smije upotrebljavati za ploške narezane izvan područja proizvodnje od šunki koje zakonito nose ZOI. Svaka zabrana upotrebe ZOI-ja „Prosciutto di Parma” mora biti transparentna i lako

dostupna. Načelima transparentnosti i dostupnosti udovoljeno je samo ako se ograničenje može lako razabrati iz službenih objava Zajednice.

Ocjena Suda

- 87 Valja podsjetiti da je, u skladu s drugim stavkom članka 249. UEZ-a, uredba akt koji ima opću primjenu, obvezujuća je u cijelosti i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.
- 88 Kao takva, ona dodjeljuje ne samo prava nego i obveze za pojedince, na koje se oni mogu pozivati protiv drugih pojedinaca pred nacionalnim sudovima.
- 89 Međutim, zahtjev pravne sigurnosti znači da propisi Zajednice moraju omogućavati zainteresiranim osobama da znaju točan opseg obveza koje im ta pravila nameću (vidjeti presudu od 1. listopada 1998., Ujedinjena Kraljevina protiv Komisije, C-209/96, Zb., str. I-5655., t. 35.).
- 90 U 12. uvodnoj izjavi Uredbe br. 2081/92 navodi se da, kako bi oznake izvornosti mogle biti zaštićene u svakoj državi članici, one moraju biti registrirane na razini Zajednice, a upis u registar bi također trebao pružati informacije sudionicima u trgovini te potrošačima.
- 91 Međutim, u okviru pojednostavljenog postupka nije predviđena objava specifikacije ili njezinih dijelova.
- 92 Uredba br. 1107/96 samo određuje da je naziv „Prosciutto di Parma” registriran kao ZOI na temelju članka 17. Uredbe br. 2081/92.
- 93 Posljedica je registracije da se na razini Zajednice odrede uvjeti koji su navedeni ili na koje se upućuje u specifikaciji, što posebno vrijedi za uvjet da se postupci rezanja i pakiranja moraju obaviti na području proizvodnje. Taj uvjet znači negativnu obvezu za treće osobe, čije kršenje može dovesti do građanskopravnih ili kaznenih sankcija.
- 94 Kao što su sve stranke koje su sudjelovale u postupku priznale, zaštita koju daje ZOI uobičajeno se ne odnosi na postupke rezanja i pakiranja proizvoda. Ti su postupci zabranjeni trećim osobama izvan područja proizvodnje samo ako je uvjet u tom smislu izričito predviđen u specifikaciji.
- 95 U tim je okolnostima načelo pravne sigurnosti zahtijevalo da se o dotičnom uvjetu obavijeste treće osobe odgovarajućom objavom u zakonodavstvu Zajednice, što je bilo moguće učiniti objavom tog uvjeta u Uredbi br. 1107/96.
- 96 Budući da treće osobe o tome nisu bile obaviještene, na taj se uvjet ne može pozivati protiv njih pred nacionalnim sudom bilo u pogledu kaznenih sankcija ili u okviru građanskog postupka.
- 97 Ne može se tvrditi da objava uvjeta u specifikaciji nije bila potrebna u okviru pojednostavljenog postupka na temelju članka 17. Uredbe br. 2081/92, jer su registrirani nazivi već bili dobro poznati javnosti i gospodarskim subjektima i namjera

zakonodavca Zajednice bila je samo omogućiti oznakama, koje su već zaštićene na nacionalnoj razini, pogodnosti zaštite na razini Zajednice.

- 98 Prije Uredbe br. 2081/92 oznake izvornosti bile su zaštićene nacionalnim odredbama koje su se objavljivale i primjenjivale u načelu samo na državnom području države članice koja ih je donijela i u skladu s međunarodnim sporazumima koji su valjanost njihove zaštite na temelju zajedničkog dogovora proširili još na državno područje drugih država članica. Osim ovih izuzetaka nije moguće predvidjeti da su u navedenim okolnostima uvjeti koji se odnose na te oznake podrijetla bili nužno poznati javnosti i gospodarskim subjektima diljem Zajednice, uključujući podatke o detaljnem opsegu zaštite koji je određen u specifikacijama i nacionalnim odredbama tehničke prirode, koje su napisane na nacionalnom jeziku dotične države članice.
- 99 Stoga valja zaključiti da uvjet da proizvod mora biti narezan i pakiran na području proizvodnje nije moguće koristiti protiv gospodarskih subjekata, jer o njemu nisu bili odgovarajuće obaviješteni primjerom objavom u zakonodavstvu Zajednice.

Troškovi

- 100 Troškovi vlade Ujedinjene Kraljevine, španjolske, francuske i talijanske vlade i Komisije, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga,

SUD,

kao odgovor na pitanje koje mu je uputio House of Lords odlukom od 8. veljače 2001., odlučuje:

- 1. Uredbu Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kako je izmijenjena Aktom o uvjetima pristupanja Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i prilagodbama Ugovora na kojima se zasniva Europska unija, valja tumačiti tako da se ne protivi da se upotreba zaštićene oznake izvornosti podredi uvjetu da se postupci kao što su rezanje i pakiranje proizvoda odvijaju na području proizvodnje, ako je takav uvjet utvrđen u specifikaciji.**
- 2. Kada se upotreba zaštićene oznake izvornosti „Prosciutto di Parma” podredi uvjetu da se postupci rezanja i pakiranja moraju provoditi na području proizvodnje, to predstavlja mjeru s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje izvoza u smislu članka 29. UEZ-a, ali se može smatrati opravdanom i stoga sukladnom s tom odredbom.**

3. Međutim, nije se moguće pozivati na dotični uvjet protiv gospodarskih subjekata, jer o njemu nisu bili odgovarajuće obaviješteni primjerenom objavom u zakonodavstvu Zajednice.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 20. svibnja 2003.

[Potpisi]

* Jezik postupka: engleski